

Innkalling administrasjonsutvalget

Tid: Fredag 14. februar kl. 14:00-15:00

Sted: Teams

Innkalling administrasjonsutvalget.....	1
Sak 05/25 Godkjenning av protokoll fra møte 10. januar.....	3
Forslag til vedtak.....	3
Saksredegjørelse.....	3
Vedlegg.....	3
Sak 06/25 Oppfølging handlingsplan 2025.....	4
Forslag til vedtak.....	4
Saksredegjørelse.....	4
Vedlegg.....	8
Sak 07/25 Forprosjekt om kommunikasjonsamarbeid for Oslofjorden.....	9
Forslag til vedtak.....	9
Saksredegjørelse.....	9
Vedlegg.....	9
Sak 08/25 Regnskap 2024.....	10
Forslag til vedtak.....	10
Saksredegjørelse.....	10
Vedlegg.....	11
Sak 09/25 Årsrapport 2024.....	12
Vedtak.....	12
Saksredegjørelse.....	12
Vedlegg.....	12

Sak 10/25 Oppfølging av energipolitiske prioriteringer	13
Innstilling.....	13
Saksredegjørelse	13
Vedlegg.....	17
Sak 11/25 Politisk organisering av arbeidet på prioriterte politikkområder	18
Forslag til vedtak	18
Saksredegjørelse	18
Vedlegg.....	20
Sak 12/25 Ny kommunikasjonsstrategi 2025-2028	21
Forslag til innstilling	21
Saksredegjørelse	21
Vedlegg.....	22
Sak 13/25 Interessepolitisk notat samferdsel	23
Forslag til vedtak	23
Saksredegjørelse	23
Vedlegg.....	23
Sak 14/25 Neste møte i representantskapet.....	24
Forslag til vedtak	24
Saksredegjørelse	24
Vedlegg.....	24

Sak 05/25 Godkjenning av protokoll fra møte 10. januar

Forslag til vedtak

Administrasjonsutvalget godkjenner forslaget til protokoll fra AU-møte 10. januar 2025.

Saksredegjørelse

Forslag til protokoll ble sendt ut 10. januar med frist 15. januar for å melde inn evt. endringsforslag. Mottatte endringsforslag vedr. sak 04/25 er innarbeidet i justert protokoll.

Vedlegg

Separat vedlegg: Forslag til justert protokoll fra AU-møte 10. januar 2025

Sak 06/25 Oppfølging handlingsplan 2025

Forslag til vedtak

Administrasjonsutvalget tar saken til orientering.

Saksredegjørelse

Nedenfor gis det en kort løypemelding på oppfølgingen av handlingsplanens syv innsatsområder. Gjennomførte aktiviteter omtales, samtidig som det gis en oversikt over aktiviteter som er aktuelle å gjennomføre i 2025.

1. Oppfølging av gjeldende Nasjonal transportplan (NTP 2025-2036)

Hva er gjort så langt i 2025:

- Adm. samferdselsgruppe re-etablert med deltagelse fra samferdselssjefene i fylkeskommunene
- Utkast til nytt posisjonsnotat er utarbeidet, der fylkeskommunene har spilt inn prioriterte samferdselspolitiske prioriteringer som nå skal politisk avklares og deretter legges fram for samferdselsdepartementet i forkant av regjeringens budsjettkonferanse i mars og revidert budsjett for 2025. Posisjonsnotatet følger opp viktige felles prosjekter i gjeldende NTP. Videre fokuseres det spesielt på utfordringene knyttet til finansiering av kollektivtilbudet i landsdelen. Det vises også til sak 13/25.

Aktiviteter som planlegges gjennomført i 2025:

- Posisjonsnotat skal ferdigstilles og overleveres til regjeringen (februar)
- Koordinert informasjonsarbeid (posisjonsnotat) ovenfor partiene i forkant av landsmøtene (mars/april)
- Fremme landsdelens samferdselspolitiske felles posisjoner gjennom valgkampen
- Interessepolitisk arbeid i forbindelse med statsbudsjettet for 2026, herunder;
 - o dialog med Samferdselsdepartementet og transportetatene
 - o aktiviteter og dialog med utgående og innkommende medlemmer av transport- og kommunikasjonskomiteen på Stortinget

2. Ny Østlandspakke for samferdsel og mobilitet

Hva er gjort så langt i 2025?

- Medlemmer utpekt til faggruppe NTP med deltagelse fra alle fylkeskommunene
- Innhentet vurderinger fra fylkeskommunene til temaområder som bør prioriteres i forbindelse med arbeid med ny Østlandspakke

Aktiviteter som planlegges gjennomført i 2025:

- Oppstartsmøte (medio februar) med deltagelse fra fylkeskommunene for å:
 - o etablere prosjektorganisasjon for arbeidet med ny Østlandspakke.
 - o planlegge, avgrense og definere rammer for arbeidet med Østlandspakka
 - o bestemme arbeidspakker og tidslinje for det videre arbeidet
- Innhenting og sammenstilling av data (februar-juni), herunder:
 - o Innledende dialogmøter med blant annet KS, Jernbanedirektoratet og Statens vegvesen.
 - o Operasjonalisering og innhenting av relevante sekundærdata
 - o Gjennomføring av seminarer/webinarer der aktuelle tema settes på dagsorden
 - o Kjøp av eksterne leveranser/utredninger skal vurderes
- Identifisere og prioritere felles interessepolitiske posisjoner og budskap.
- Oppstart interessepolitisk arbeid.
- Identifisere relevante felles utviklings- og samarbeidsprosjekter med muligheter for ekstern delfinansiering

3. Energipolitiske prioriteringer

Hva er gjort så langt i 2025?

- Sekretariatet har så langt i år gjennomført dialogmøter med fylkeskommunene, se sak 10/25 for vurderinger av aktuelle problemstillinger som kan følges opp.

Aktiviteter som planlegges gjennomført i 2025:

- Hvilke aktiviteter som blir planlagt videre er avhengig av innspillene fra administrasjonsutvalget og representantskapet i forbindelse med møtene i februar. Videre oppfølging vil også bli påvirket av vedtak om eventuell politisk og administrativ organisering på politikkområdet.

4. Grønne energistasjoner 2.0 (videreført prosjekt)

Hva er gjort så langt i 2025?

- Avslutning av prosjektets fase 1, herunder rapportering fra fase en av prosjektet, jf. vedlagt projektrapport der de konkrete resultatene fra prosjektets fase 1 er synliggjort.
- Styringsgruppemøtet 17. januar
- Workshop gjennomført 31. januar med representanter fra fylkeskommunene og med faglige innspill fra Grønt Landstransportprogram. Under workshopen ga fylkeskommunene innspill til hvordan prosjektets målformuleringer og aktiviteter bør tilpasses i perioden 2025-2026.

Aktiviteter som planlegges gjennomført i 2025:

- I fase to av prosjektet skal fylkeskommunene skal være enda tettere påkoblet gjennomføringen av prosjektet, og at aktivitetene skal kunne tilpasses behovene i de ulike fylkeskommunene.
- Erfaringene om utfordringer, barrierer og lignende fra fase kan både brukes for å tilpasse aktivitetene i fylkeskommunene og som grunnlag for kommunikasjonsarbeid og interessepolitiske initiativ.
- Fylkeskommunene skal involveres gjennom en mer operativ prosjektgruppe, mens prosjektledelsen ivaretas av sekretariatet. Et nytt forslag til aktivitetsplan skal bearbeides sammen med prosjektgruppen.

5. Klimasmart arealplanlegging (pågående prosjekt)

Klimasats-prosjekt støttet av Miljødirektoratet, som skal styrke klimahensynet i arealplanleggingen. Prosjektet ledes av en administrativ styringsgruppe (alle fylkeskommuner). Arbeidet gjennomføres i samarbeid med 11 pilotkommuner. Avtale inngått med Norsk institutt for bioøkonomi, NIBIO, om utvikling og leveranse av kartbasert klimastatistikk og historikk (2010-2020) for karbonrike areal i alle østlandskommuner.

Hva er gjort så langt i 2025?

- Kunnskapsgrunnlaget levert til alle kommunepilotene og fylkeskommunene pr. 8. januar 2025
- Endelig avklaring med utvidelse av prosjektet ved at NIBIO nå har gitt fylkeskommunene og pilotkommunene vederlagsfri tilgang til sin

klimagasskalkulator som beregner klimaeffekt ved ulike inngrep i enhver polygon som tegnes inn på kommunekart.

- Etablert nettadressen arealbruk.no som dirigerer brukere til prosjektets nettside på ostlandssamarbeidet.no.

Aktiviteter som planlegges gjennomført i 2025:

- Utvikling av nettbasert kommunikasjon knyttet til prosjektet (FAQ) og stoff til lansering av prosjektet ved koordinert overlevering fra fylkeskommunene.
- Samarbeid om bruk av kunnskapsgrunnlaget i fylkesvise arealregnskap.
- Dialog med NIBIO om ytterligere tilrettelegging for kommunal bruk.
- Samarbeid med NIBIO om prosjektrapport som beskriver leveransene og aktuell respons. Planlagt rapportering i mars-april.
- Webinar med alle østlandskommuner, fortrinnsvis i mai, med gjennomgang av NIBIO-leveransen og kommunale og fylkeskommunale brukserfaringer.
- Avklaring med Miljødirektoratet om en justert utgave av kunnskapsgrunnlaget vil inngå i statlige forpliktelser angitt i *Statlig planretningslinje for klima og energi*.
- Delrapportering til Miljødirektoratet 15.10.25, og forberedelse til sluttrapportering første kvartal 2026.

6. ØstsamUng

Hva er gjort så langt i 2025?

- Det er gjennomført et første møte med koordinatorgruppen for å planlegge 2025.
- De nye ungdomsrådene i fylkeskommunene er stort sett blitt konstituert og har oppnevnt medlemmer til arbeidsutvalget for ØstsamUng. Sekretariatet har deltatt på møter i tre av ungdomsrådene etter invitasjon for å orientere om aktivitetene i nettverket og arbeidsutvalgets rolle i forbindelse med oppnevningene.
- Vår møtet i BSSSC Youth har fått innvilget støtte fra Erasmus+ gjennom et prosjekt hvor Østlandssamarbeidet er med som partner. Dette vil medføre at fylkeskommunene får dekt ungdomsrådernes reisekostnader for å være med på arrangementet.

Planlagte aktiviteter i 2025:

- Vårsamling i ØstsamUng, tentativt 5-6 april.
- Deltakelse på BSSSC Youth vårmøte i Trebnitz, Brandenburg, Tyskland 27-30. April.
- Deltakelse på BSSSC Youth høstmøte i Gdansk, Polen 25-28 oktober.

- Høstsamling i ØstsamUng 6-7 november, inkludert dialogmøte med representantskapet.

7. Arbeid med Interreg (pågående prosjekt)

Hva er gjort så langt i år?

- Gjennomgang av søknader til "plattformprosjekt" - innstilling til nasjonal sub-komité.
- Planlegging av partnern te for alle norske partnere i prosjekt i Interreg Østersjøprogrammet 10. april startet opp.
- M te i KDD for alle nasjonale kontaktpunkt og forvaltningsmyndigheter for Interreg 10. februar
- Deltakelse på digitale møter om Østersj strategien

Planlagte aktiviteter i 2025:

- Møte i overv kingskomiteen i Interreg Østersjøprogrammet i Helsinki 4-5. Mars
- M te i BSSSC i Lahti 5.-6. mars
- Gjennomføre planlagt partnern te for alle norske partnere 10. april
- Promovere og veilede norske aktører i forbindelse med ekstra utlysning i Interreg Nordsj programmet (kun Norge)
- Bistå mulige partnere som ønsker   delta i utlysning for små prosjekt i Interreg Østersjøprogrammet som åpnes i slutten av mars.

Andre aktiviteter for   følge opp strategi og handlingsplan

Klimatilpasning

Klimatilpasning omtales i strategien for 2025-2028 som et aktuelt innsatsområde. Administrasjonsutvalget skal vurdere nærmere om dette kan være et aktuelt samarbeidsområde for fylkeskommunene i landsdelen. Sekretariatet har startet arbeidet med   utarbeide et kunnskapsgrunnlag til administrasjonsutvalget med tanke på   kunne legge fram en sak på møte i representantskapet i juni 2025.

Vedlegg

Separat vedlegg: Rapport fra energistasjonsprosjektets fase 1

Sak 07/25 Forprosjekt om kommunikasjonssamarbeid for Oslofjorden

Forslag til vedtak

Administrasjonsutvalget tar saken til orientering.

Saksredegjørelse

8. juni 2023 sluttet representantskapet seg til et forslag fra Viken fylkeskommune om et felles forprosjekt om kommunikasjonssamarbeid i Oslofjord-satsingen. Forprosjektet fikk hovedfinansieringen fra Vikens fjordsatsing, og det ble signert en egen samarbeidsavtale mellom Viken fylkeskommune og Østlandssamarbeidet med en ramme på 1,5 millioner. Forprosjektet har blitt gjennomført med en prosjektleder på engasjement i 2024 og har hatt en styringsgruppe med representanter fra de tre tidligere Viken-fylkene.

Nå er forprosjektet avsluttet, og 22. januar ble sluttrapporten med regnskap godkjent av styringsgruppen. Sekretariatet har i tillegg utarbeidet en rapport med tilrådinger om et eventuelt videre kommunikasjonssamarbeid i vannforvaltningen. Begge rapportene legges fram til orientering.

Vedlegg

Separat vedlegg1: Godkjent sluttrapport med regnskap

Separat vedlegg 2: Rapport med tilrådinger om kommunikasjonssamarbeid i vannforvaltningen

Sak 08/25 Regnskap 2024

Forslag til vedtak

Administrasjonsutvalget tar foreløpig regnskap til orientering.

Saksredegjørelse

Regnskapet til Østlandssamarbeidet føres av Akershus fylkeskommune, jf. samarbeidsavtalens §1 tredje ledd.

Regnskapsoppsettet nedenfor er fordelt på aktivitetsområder slik at dette kan ses i sammenheng med innholdet i årsrapporten.

Inntekter:		
50602	Kontingenter	5 775 000
50603	Andre inntekter	2 342 524
	Totale inntekter	8 117 524
Kostnader:		
50604	Sekretariat	5 591 214
50605	Repr.skap og adm.utv	45 103
50606	Info/kommunikasjon	59 179
50608	ØstsamUng	212 158
50609	Samferdsel	157 877
50610	Næring og kompetanse	99 000
50611	Internasjonalt gen.	137 300
50613	Interreg KMD	-178 970
51245	Felles str. Innsatsomr.	69 270
51570	Grønne energistasjoner	421 842
52074	Klimasmart areal	673 030
53207	Kommunikasjon Oslofjord	389 113
	Korreksjon	-1 880
	Totale kostnader	7 674 236
	Avsetning til fond	443 288
	Bruk av bundet fond	114 780
	Resultat av drift 2024	328 508

Økonomiavdelingen hos AFK har varslet at endelig regnskap vil bli oversendt innen 18. februar. Regnskapet vil da bli videresendt til Akershus og Østfold fylkesrevisjon. Endelig regnskap og vil innarbeides i årsberetningen som vil bli lagt fram for

behandling på møte i representantskapet 28. februar. Det legges til grunn at revisjonsberetning vil være klar og oversendes/ettersendes til representantskapet i forkant av møtet.

Foreløpig regnskap for 2024 viser et driftsoverskudd på kr 328 508. Det tas forbehold om mindre justeringer i forbindelse med regnskapsavslutning og revisjon.

Med et driftsoverskudd på 328 598 vil Østlandssamarbeidets disposisjonsfond pr. 31.12.2024 øke til kr. 3 636 494.

Vedlegg

Ingen vedlegg

Sak 09/25 Årsrapport 2024

Vedtak

1. Administrasjonsutvalget tar framlagt utkast til årsrapport til orientering
2. Innspill fra administrasjonsutvalget innarbeides i endelig årsrapport før utsendelse til representantskapet.

Saksredegjørelse

Utkast til årsrapport for 2024 er vedlagt saken. I årsrapporten redegjøres det for aktivitetene på ulike innsatsområdene som Østlandssamarbeidet har jobbet med i 2024.

Før behandling i representantskapet vil årsrapporten ferdigstilles og kompletteres med regnskap og revisjonsrapport.

Vedlegg

Separat vedlegg: Utkast til årsrapport for 2024

Sak 10/25 Oppfølging av energipolitiske prioriteringer

Innstilling

1. Administrasjonsutvalget tar saken til orientering
2. Innspillene fra administrasjonsutvalget innarbeides i saken før behandling i representantskapet.

Saksredegjørelse

Siden forrige møte i administrasjonsutvalget har sekretariatet gjennomført uformelle dialogmøter med kontaktpersonene i fylkeskommunene. I flere av møtene har en større gruppe av fagpersoner vært koblet på.

Fylkeskommunene har mange roller i energipolitikken. Det ikke nødvendigvis hensiktsmessig at Østlandssamarbeidet skal være et verktøy for fylkeskommunene knyttet til alle rollene, selv om samarbeidet kan være en arena for erfaringsutveksling og læring om særlig aktuelle saker. I det interessepolitiske arbeidet kan det generelt være nyttig å samkjøre seg om felles høringsinnspill i aktuelle energipolitiske saker, men dette må vurderes fra sak til sak. Samarbeid om høringssvar og deling av saksunderlag kan også bidra til å redusere arbeidsmengden for de enkelte fylkesadministrasjonene, hvor kapasiteten ofte kan være presset.

En overordnet betraktning er at fylkeskommunenes arbeid med energi er i endring. Det er ikke nytt at fylkeskommunene arbeider med energipolitiske spørsmål knyttet til ulike fagområder og som eier av energiselskap. Samtidig er det nå et tydeligere fokus på energi som en samfunnsutfordring, med større politisk oppmerksomhet og forventninger til hvordan fylkeskommunene som samfunnsutviklere skal jobbe for å løse energiutfordringer i sine respektive fylker. Et tydelig fellestrekk er trilemmaet mellom klimaomstilling, næringsutvikling og naturhensyn.

Hvordan dette følges opp i forskjellige planer, strategier og lignende varierer. En mulig fallgrube er at forventningene til fylkeskommunenes eget arbeid med energi er større enn hva som er realistisk ut ifra fylkeskommunenes ressurser og virkemidler på politikkområdet.

Nedenfor følger sekretariatets vurderinger av problemstillinger som det kan være aktuelt å følge opp videre i samarbeidet, basert på innspillene fra dialogmøtene med fylkesadministrasjonene. Vurderingene er fordelt på to hovedtemaer: utfordringer med nettkapasitet og behovet for mer energi i landsdelen. Avslutningsvis løftes det fram noen problemstillinger som går utenom eller på tvers av de to hovedtemaene.

Utfordringer med nettkapasitet

Nettkapasitet er en betydelig felles utfordring i landsdelen. Som NVE skriver i sin [rapport om norsk og nordisk effektbalanse fram mot 2030](#), budområde NO1 (Østlandet) har størst effektunderskudd og er spesielt sårbart for flaskehalsen i nettet.

Per i dag er nettkapasiteten for styrende for hvor det gjøres ulike former for nyetableringer eller hvor eksisterende næringsliv kan øke aktiviteten eller omstille til fornybar strøm. Samtidig er det planlagt betydelige forbedringer på både transmisijsnett og regionalnett for å øke kapasiteten i landsdelen. Hvor vidt den planlagte økningen i nettkapasiteten er tilstrekkelige for faktiske framtidige behov framstår uavklart (eller kan variere). Det er uansett snakk om langsiktige tidsperspektiv for økt/ledig kapasitet (2035-2040), mens vi allerede i dag ser de negative konsekvensene av manglende nettkapasitet i landsdelen.

Både [Strømnettutvalget](#) og [Kraftløftet](#) fra LO og NHO påpeker at det er nødvendig med raskere og bedre konsesjonsprosesser og anbefaler en rekke tiltak. Disse problemstillingene ble også løftet fram i dialogen med fylkesadministrasjonene. Det er usikkert hvor vidt det er nødvendig for Østlandssamarbeidet å iverksette egne utredninger, eller om fylkeskommunene kan samarbeide interessepolitisk med utgangspunkt i anbefalinger fra eksisterende kunnskapsgrunnlag. Det vil uansett være nødvendig med en videre prosess for å avklare felles posisjoner.

Et poeng som løftes fram av flere er behovet for å se på kriteriene for tilknytning til strømmettet. Det er bred enighet om at «første-til-mølla» som et grunnlag for å prioritere søknadene er utilstrekkelig i dagens situasjon med manglende nettkapasitet. Hvor vidt fylkeskommunene kan enes om felles forslag til andre kriterier må vurderes nærmere. I Kraftløftet peker NHO og LO på at realistiske og modne prosjekter bør prioriteres, og at utslippsreduksjoner i eksisterende virksomheter bør tillegges vekt.

Kort oppsummert er det to hovedproblemstillinger som bør følges opp i videre arbeidet:

- Er det behov for å jobbe interessepolitisk for bedre nettkapasitet utover det som allerede er planlagt (og hvordan nettinfrastrukturen planlegges), eller er det viktigst å sikre at planlagte forbedringer i nettkapasiteten prioriteres og gjennomføres raskere? Hva er det interessepolitiske handlingsrommet og hvilke prosesser er det viktigst å påvirke?
- Er det behov for å gjøre ytterligere utredninger for å identifisere systemsvakheter, eller er det eksisterende kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig? I så fall, hvilke allerede anbefalte tiltak mener fylkeskommunene er viktigst?

Behov for mer energi

Selv om nettkapasitet er en hovedutfordring, er det også et behov for å øke produksjonen av fornybar energi i landsdelen. Økt regional og lokal selvforsyningsgrad kan bidra til å redusere de negative effektene av manglende nettkapasitet. Et poeng som har blitt løftet fram er at problemstillingen om nok energi i landsdelen også bør handle om flere energibærere, ikke kun kraft.

Som omtalt over er det behov for raskere og bedre konsesjonsprosesser. Kapasiteten hos NVE er fremdeles en flaskehals, som det kan være aktuelt å følge opp interessepolitisk overfor nasjonale myndigheter. Regjeringen har nylig lagt fram [forslag til endringer i energiloven for raskere konsesjonsprosesser for kraft og nett](#).

Kapasitet og kompetanse hos kommunene er også en utfordring. En relevant sak i spørsmålet om fylkeskommunene som støttespiller for kommunene er regionale ressurscenter for energi (lignende regionale energikontor i Sverige). Per i dag er det et initiativ om saken i KS, så hvor vidt det er en sak som skal følges opp politisk gjennom Østlandssamarbeidet må avklares.

Kapasitetsutfordringene hos NVE og kommunene forsterkes av en økende kompleksitet i sakene, hvor ulike hensyn skal vektas, som ivaretagelse av natur og karbonrike arealer. Nyetableringer på arealer med færre sterke interessemotsetninger går derimot ofte hurtigere, for eksempel produksjon av solenergi på grå arealer. Flere fylkeskommuner har derfor påbegynt et arbeid med å definere og identifisere de mest hensiktsmessige arealene for energiproduksjon. Dette er et nybrottsarbeid hvor det både kan være hensiktsmessig å ha et faglig samarbeid for erfaringsutveksling og læring, i tillegg til at fylkesadministrasjonene bør undersøke mulighetene for ressursbesparende felles prosjekter.

Kort oppsummert er det tre problemstillinger som bør følges opp i det videre arbeidet:

- Hvordan kan fylkeskommunene legge inn en interessepolitisk innsats for å styrke kapasiteten til NVE og bidra til raskere og bedre konsesjonsprosesser for økt energiproduksjon i landsdelen?
- Hvordan kan fylkeskommunene samarbeide for å styrke arbeidet med å definere og identifisere velegnede areal for fornybar energiproduksjon?
- Bør spørsmålet om regionale ressurscenter for energi følges opp politisk i Østlandssamarbeidet, eller håndteres det i KS?

Andre aktuelle problemstillinger

Nedenfor omtales noen mulige saker for videre samarbeid som går på tvers av eller utenom de to hovedtemaene beskrevet over.

Flere fylkeskommuner har eierskap i energiselskaper, og energiselskapenes aktiviteter går på tvers av fylkesgrensene. Et spørsmål som har blitt løftet er om Østlandssamarbeidet kunne være en arena for dialog mellom fylkeskommuner og energiselskaper på tvers av landsdelen.

I en enda bredere kontekst har det også løftet fram at Østlandssamarbeidet kan tilby en felles arena for fylkeskommuner og kommuner, energi- og nettselskaper, næringslivsorganisasjoner og lignende, etter modell fra kraft- eller energiforum, som enkelte fylkeskommuner har.

De nye statlige planretningslinjene for klima og energi sier at fylkeskommunen bør vurdere «hensiktsmessig plassering av ladeinfrastruktur i et regionalt perspektiv, i dialog med relevante aktører». Dette følges allerede opp gjennom Klimasats-prosjektet om grønne energistasjoner.

I tillegg til diskusjonene om økt produksjon bør fylkeskommunene også arbeide med behovet for energieffektivisering.

I både strategien og handlingsplanen er det et klart ønske om å påvirke bruken av Enovas virkemidler. Det er nylig inngått en ny styringsavtale for Enova i perioden 2025-2028, hvilket kan redusere det interessepolitiske handlingsrommet noe. Enovas virkemidler er uansett både relevante for energiproduksjon, energistasjoner, energieffektivisering med mer. Det bør derfor gjennomføres en systematisk prosess for å definere hva som er fylkeskommunenes største felles ønsker om tilpasninger i bruken av Enovas virkemidler.

Kort oppsummert er det tre problemstillinger som bør avklares i det videre arbeidet:

- Vil det være hensiktsmessig å bruke Østlandssamarbeidet som en arena for å bringe sammen relevante aktører på tvers av fylkesgrensene i landsdelen og diskutere energipolitiske problemstillinger?
- Hvordan kan fylkeskommunene samarbeide for økt energieffektivisering i landsdelen, både interessepolitisk og gjennom faglig samarbeid?
- Hva er fylkeskommunenes fremste felles prioriteringer for bruken av Enovas virkemidler?

Vedlegg

Ingen vedlegg

Sak 11/25 Politisk organisering av arbeidet på prioriterte politikkområder

Forslag til vedtak

1. Administrasjonsutvalget tar saken til orientering.
2. Innspill fra utvalget innarbeides før saken oversendes for sluttbehandling i representantskapet.

Saksredegjørelse

Da representantskapet diskuterte politisk organisering i møtet 12. desember ble det vedtatt at sekretariatet skulle legge fram en sak som belyser ulike alternativer for politisk organisering av arbeidet på de prioriterte politikkområdene.

For å følge opp dette vedtaket har sekretariatet utarbeidet en sak som omhandler tre modeller for politisk organisering: A) kun representantskap, B) fagpolitiske utvalg, og C) politiske ad hoc-grupper. Det bør understrekes at modellene ikke nødvendigvis er gjensidig motstridende, og representantskapet kan for eksempel velge å opprette politiske ad hoc-grupper i tillegg selv om det opprettes et eller flere fagpolitiske utvalg.

Representantskapet har allerede opprettet en valgkomité. Valgkomiteen vil få i oppdrag å fremme forslag til leder og nestleder i eventuelle politiske organer.

En generell observasjon er at politiske organer som ikke fungerer godt kan bli formalistiske tidstyver heller enn effektive politiske arbeidsverktøy. Derfor er det viktig å velge riktig innretning på den politiske organiseringen.

For både modell B og C må man vurdere hvilken fylkeskommunal deltakelse som er hensiktsmessig i de politiske organene. Tradisjonelt har fagpolitiske utvalg hatt medlemmer fra både posisjonen og opposisjonen med varaer. Dette har vært hensiktsmessig for å få bred politisk forankring, men øker tidsbruken og kostnadene ved deltakelsen for fylkeskommunene. Hvis det skal etableres andre politiske organer kan det være hensiktsmessig med kun et medlem (med vara) fra hver fylkeskommune.

Spørsmålet om antall medlemmer er også relevant på grunn av forskjellig styringsform i fylkeskommunene. Hvordan fylkeskommuner med parlamentarisk styringsform har løst dette i Østlandssamarbeidet tidligere har variert. I forrige periode deltok for eksempel både Oslo og Viken kun med medlemmer fra byråd/fylkesråd i de fagpolitiske utvalgene, selv om de andre fylkeskommunene hadde med medlemmer fra opposisjonen. Hvis hver fylkeskommune kun har med et medlem fra den politiske

posisjonen i Østlandssamarbeidets politiske organer blir distinksjonen mellom parlamentarisme og formannskapsmodell mindre vesentlig.

A) Kun representantskap

Representantskapet er det eneste organet som er pålagt for interkommunale politiske råd etter kommuneloven og er det eneste organet som omtalt i samarbeidsavtalen. Det er fullt mulig for fylkeskommunene å velge at det ikke skal være andre politiske organer i Østlandssamarbeidet, og at alle politiske saker skal behandles i representantskapet.

Fordelene med denne modellen vil være at representantskapet har full kontroll over politiske vedtak i Østlandssamarbeidet og at alle politiske vedtak er forankret på fylkeskommunenes øverste politiske nivå.

Samtidig har representantskapets medlemmer allerede et betydelig arbeidspress. Uten andre politiske organer blir saksbyrden i representantskapet større, og det blir nødvendig med hyppigere og mer fleksible møter for å få gjort politiske avklaringer. I tillegg blir den politiske deltakelsen og forankringen av politiske vedtak i samarbeidet snevret inn. Det vil være en svakhet om fylkeskommunenes sentrale «fagpolitikere» (hovedutvalgsledere, fylkesråder) på de prioriterte politikkområdene er helt frakoblet Østlandssamarbeidet.

B) Fagpolitiske utvalg

Fagpolitiske utvalg har vært den tradisjonelle modellen for politisk organisering i Østlandssamarbeidet. Utvalgene er normalt faste politiske organer på prioriterte politikkområdet. Med utgangspunkt i vedtatt strategi kan det kan være aktuelt å etablere fagpolitiske utvalg for politikkområdene (1) Samferdsel og mobilitet og (2) Energi, klima og miljø.

Hovedfordelene med fagpolitiske utvalg er at de adresserer svakhetene ved å kun ha representantskapet som politisk organ. Utvalgene bidrar til både å redusere saksbyrden på representantskapet, og sikrer bredere politiske involvering fra fylkeskommunene på prioriterte politikkområder. I tillegg gir fagpolitiske utvalg muligheten til å få god kontinuitet i den politiske arbeidet, og kan være en nyttig faglig arena for medlemmene.

Svakheten ved fagpolitiske utvalg er at representantskapets involvering i politiske vedtak og oppfølging av strategi og handlingsplan reduseres (avhengig av hvor stor autonomi de fagpolitiske utvalgene har). Fagpolitiske utvalg kan også være mindre

fleksible hvis fylkeskommunene ønsker å kunne jobbe med flere forskjellige saker gjennom en valgperiode.

Dersom det skal etableres fagpolitiske utvalg, så bør man samtidig klargjøre mandatet for det enkelte utvalg. Forslag til mandat kan utarbeides og vedlegges saken før oversendelse til representantskapet. Administrasjonsutvalgets vurderinger vil her være relevant.

C) Politiske ad hoc-grupper

Politiske ad hoc-grupper vil ikke være faste politiske organer, men mer oppgaveorienterte og knyttet til konkrete politiske saker eller prosesser som representantskapet prioriterer. Gruppene vil ha mer konkrete og tidsavgrensede mandater enn fagpolitiske utvalg.

Hovedfordelen med politiske ad hoc-grupper vil være at de kan være mer målrettede og kan bidra til effektiv tidsbruk. Sammenlignet med fagpolitiske utvalg kan politiske ad hoc-grupper være mer fleksible og oppnevnes/avvikles hyppigere etter fylkeskommunene behov og politiske prioriteringer.

Også for politiske ad hoc-grupper vil representantskapets involvering i det politiske arbeidet avgrenses. I tillegg vil ikke politiske ad hoc-grupper kunne bidra til å bygge kontinuitet i det politiske samarbeidet på prioriterte politikkområder i samme grad som fagpolitiske utvalg. Erfaringsmessig er det enklere å skape enighet om felles interessepolitiske prioriteringer når fylkeskommunene får samarbeidet om et politikkområde over tid og får bygd tillit og relasjoner. Dette kan redusere effektivitetsgevinstene ved politiske ad hoc-grupper.

Oppsummering

Det legges til grunn at administrasjonsutvalget i møte drøfter hvorvidt det kan være hensiktsmessig å lage en innstilling med tilrådning, eller om man skal legge saken fram uten forslag til framtidig modell for den politiske organiseringen.

Vedlegg

Ingen vedlegg

Sak 12/25 Ny kommunikasjonsstrategi 2025-2028

Forslag til innstilling

Representantskapet godkjenner ny kommunikasjonsstrategi 2025-2028

Saksredegjørelse

Mye har endret seg på de fem årene siden forrige rullering av kommunikasjonsstrategien. Det har derfor vært behov for å oppdatere strategien, fjerne utdatert informasjon, presisere noe informasjon og samtidig se den opp imot den nye [vedtatte strategien](#) for Østlandssamarbeidet.

Innledning

Den nye strategien er laget for, og nevner derfor spesifikt, Akershus, Buskerud, Innlandet, Telemark, Vestfold og Østfold som deltakende fylkeskommuner, mens [den gamle strategien](#) ble laget for de fire fylkeskommunene Oslo, Innlandet, Vestfold og Telemark, og Viken.

Kommunikasjonsmål

Den nye strategien legger vekt på å øke oppmerksomheten og kunnskapen om Østlandssamarbeidets arbeid, synliggjøre landsdelens relevante utfordringer, og gjøre Østlandssamarbeidet kjent som et politisk samarbeid mellom fylkeskommunene på Østlandet. Dette er en utvidelse fra de tidligere målene som fokuserte på å gjøre samarbeidet forståelig og bidra til bedre ressursutnyttelse og gjennomslagskraft.

Kommunikasjonsprinsipper

Den nye strategien har oppdatert kommunikasjonsprinsippene til å inkludere åpenhet, strukturert og målrettet utforming, tilgjengelighet av informasjon, og enhetlig kommunikasjon. Dette er en mer fokusert videreutvikling fra de tidligere prinsippene som fokuserte på åpen, forståelig, profesjonell og effektiv kommunikasjon. Punktet om å ivareta behovene for engelskspråklige samarbeidspartnere er tatt ut. Dette blir ivaretatt i direkte kommunikasjon med aktuelle samarbeidspartnere.

Målgrupper

- *Interne målgrupper:* Den nye strategien spesifiserer politikere og ansatte i fylkeskommunene, samt politiske og administrative utvalg, som de viktigste interne målgruppene. Dette er en mer presis beskrivelse sammenlignet med

den gamle strategien, og samtidig er Østlandsutstillingen tatt ut, da denne ikke inngår i Østlandssamarbeidets virke lenger.

- *Eksterne målgrupper:* Den nye strategien inkluderer andre myndighetsorganer som en viktig ekstern målgruppe, i tillegg til regjeringen, Stortinget og departementene. Dette er en mer presis beskrivelse og oppdatering, sammenlignet med den gamle strategien som fokuserte på regjeringen, Stortinget, departementene og EU-institusjoner.

Operative hovedgrep

De operative hovedgrepene er ikke lenger inkludert i den nye strategien for 2025-2028, da dette hører hjemme i den løpende aktivitetsplanen på kommunikasjonsområdet. Alle de operative hovedgrepene fra den gamle strategien er gjennomført.

Vedlegg

Separat vedlegg: Forslag til ny kommunikasjonsstrategi

Sak 13/25 Interessepolitisk notat samferdsel

Forslag til vedtak

Administrasjonsutvalget tar saken til orientering.

Saksredegjørelse

Som en del av arbeidet med innsatsområde #1 i handlingsplanen 2025, skal Østlandssamarbeidet følge opp vedtatt Nasjonal transportplan. Videre er det viktig at det jobbes kontinuerlig med å sikre bedre rammebetingelser for samferdselssektoren i landsdelen.

Etter avtale med representantskapets ledelse skal det utarbeides et posisjonsnotat i forkant av regjeringens budsjettkonferanse i mars. Forslag til posisjonsnotat er utarbeidet av sekretariatet og er nå sendt ut til fylkeskommunene for kvalitetssikring/innspill. Det er naturlig at også administrasjonsutvalget kan drøfte innholdet i posisjonsnotatet før dette sendes ut til medlemmene i representantskapet for godkjenning. Vasket posisjonsnotatet vil bli lagt ut på kalenderinnkallingen på formiddagen torsdag 13. februar.

Vedlegg

Utkast til posisjonsnotat/brev ettersendes (legges ut på kalenderinnkallingen)

Sak 14/25 Neste møte i representantskapet

Forslag til vedtak

Administrasjonsutvalget tar saken til orientering.

Saksredegjørelse

Neste møte i representantskapet er berammet til fredag 28. februar kl. 10:00-14:00. Møtet avholdes i fylkestingssalen til Akershus fylkeskommune.

Hovedtema for møtet er energi, og det legges opp til at følgende møteinnhold:

Del A: Tema energi (10:00-11:30)

- Presentasjon av energistasjonsprosjektet, herunder resultater fra fase 1 og planer for fase 2 (2025-2026).
- Eventuell ekstern bidragsyter. Sekretariatet vil gjerne høre administrasjonsutvalgets vurderinger av om det er hensiktsmessig med en ekstern bidragsyter før diskusjonene om energipolitiske prioriteringer, eller om det er viktigere med mest mulig tid til innlegg fra og diskusjon mellom fylkeskommunene.
- Innlegg og diskusjon mellom fylkeskommunene om energipolitiske prioriteringer i Østlandssamarbeidet. Sekretariatet vil sende ut 2-3 hovedproblemstillinger på forhånd. Fylkeskommunene kan forberede korte presentasjoner om hovedproblemstillingene som innledninger til diskusjoner mellom representantskapets medlemmer om videre energipolitiske prioriteringer. Problemstillingene vil bygge videre på sak 10/25 og administrasjonsutvalgets innspill.

Del B: Lunsj (11:30-11:50)

Del C: Behandling av sakskart (11:50-13:30) herunder;

- Behandling av årsrapport og regnskap 2024.
- Drøfte politisk organisering (fagpolitiske utvalg?) for Østlandssamarbeidet.
- Orienteringssaker fra fylkeskommunene og sekretariatet.

Vedlegg

Ingen vedlegg

